

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

Nvm. 5. Quomodo Sabaudica ditio accreuerit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

NVM. 4. *Mores Subalpinorum.*

AD merces distrahendas facti sunt huius regionis incolæ. Milites optimi, & aptissimi ad insidias collocandas: peritissimè ex equis Nobilitas pugnat. Deliciis dediti sunt ferè, propter regionis amœnitatem. In principem suum optimè affecti sunt, cui vivere, cui mori, cui bonorum iacturam pati gloriosum ducunt: ad scientias valde idonei sunt, licèt pauci eorum literis incumbant.

NVM. 5. *Quomodo Sabaudica ditio accreuerit.*

SEMENTIS huius ditionis fuere Sabaudia, & Mauriena vallis, quæ cessere Beraldo, aut eius filio cùm Arelatense & Burgundicum regna defecere. Marchionatus Segusinus ab Adelaïde vxore Amedæi primi additus est. Sub Amedæo III. Comitatus Geneuensis factus est clientelaris, ac demum per nuptias omnino adiunctus est. Ducatus Augustanus tunc temporis accesserat, siquidem concessus est hæreditarius Aymoni quarto filio Thomæ. Sub Amedæo filio Thomæ Comitis Flandriæ, & Sabaudia eius vxor Sibylla Bressiam cum agris adiacentibus attulit. Quando accesserit Pedemontium non facile statui potest: dicunt Galli fuisse de patrimonio Comitis Prouinciæ, & ablatum Ioannæ anno Christi 1363. Humbertus I l. dicitur in quibusdam titulis Marchio Italiæ, cùm paulò antè fiat mentio Othonis Marchionis Italiæ quem Adelaïs mortuo marito Amedæo primo duxit. Agnes Fociniaci *Foucigny*, hanc regionem attulit Petro auunculo Bonifacij. Quomodo Montemferratum sibi vindicat postea dicemus. Sub Amedæo VI. Fridericus Marchio Salussiarum rebellauit, sed sese turpissimè submittere coactus est. Asta, Vercellæ, Querium potentissimæ olim Republicæ bellis attritæ sese spontè submitserunt, vt hîc taceam de Marchionatu Eporediæ cuius Principes olim potentissimi fuere, & tres vltimi Principes eius Imperij speciem occupauere. De Romanensi, seu Vallensi agro *le pays de Vaux*, Philippus frater Petri cum Imperatore Rodolpho acriter dimicauit; sed demum pace inita, in Sabaudicâ ditione satis diu perseuerauit.

NVM. 6. *De iuribus quæ sibi vindicat Sabaudus in presentia.*

Primum ius sibi vindicat in REGNUM CYPRI, cuius etiam no-

men suis titulis adscribit, quia Ludouicus filius Amedæi VIII. seu Pacifici duxit Annam Lusignanam filiam Iani Regis Cypri, Hierosolymæ, & Armeniæ: Iano successit Ioannes qui reliquit Iacobum nothum factum Episcopum Nicosiæ, & Carolam quæ nupsit Ludouico Comiti Geneuensi fratri Amedæi IX. & filio Ludouici supradicti. Is Ludouicus cum Carolâ coronatus est Rex Cypri, sed expulsus est à Iacobo Notho Ioannis, ope Sultani Ægyptiaci, atque Venetorum. Is Iacobus duxit nobilem Venetam quæ ei successit, & eâ mortuâ Resp. Veneta hoc regnum occupauit. Carola ergo spoliata, primùm testamento hâc Insulam reliquit Ludouico marito suo, deinde Carolo Duci Sabaudiaë nepoti suo.

Secundum ius in Ducatum, seu Marchionatum MONTISFERRATI, quia Theodorus Marchio Montisferrati dedit filiam suam Yolandam, seu Violandam, Aymoni Duci Sabaudiaë, eâ lege ut mares nati ex filiâ, anteponebantur fæminis de se prognatis, cum ergo mares Palæologi defecerint credit Sabaudus ad se ditionem illam deuolutam esse. 2º. quia Dux quidam Montisferrati adiutus à Duce Sabaudiaë contra Ducem Mediolanensem, ei submitte se sponte. 3º. denique quia propter dotem Blanchæ quæ nupsit Carolo I. Duci Sabaudiaë, quæ cum non fuerit persoluta, neque eius fructus, vix magna pars Montisferrati nomina hæc dissoluere possit: quid autem eâ de re iudicari Imp. Carolus V. dicemus in Monteferrato. Anno 1631. Victor Amedæus, pace inita Cherasci, non leuem Montisferrati partem obtinuit.

Tertium ius in BELGIUM *les Pays-Bas*: quia Belgium datum est à Philippo II. Isabellæ Austriacæ, at illa soror erat germana Catharinæ Michaëlis, ex quâ natus Victor Amedæus, Philippus autem I V. repræsentat Philippum tertium qui tantum ex patre frater erat Isabellæ: vide hanc quæstionem pluribus ventilatam tomo 20. Mercurij Franciæ. Ut hîc omittam quæstionem hîc quoque excussam de multis bonis mobilibus, & immobilibus quæ sibi acquisierat Isabella, in quorum partem minimum Sabaudus hæres venire debebat. Nam quod ad Belgium attinet eâ conditione tantum datum erat, ut deficiente prole ad Hispanicam ditionem rediret.

Quartum ius in REGNUM LUSITANICVM ob Beatricem filiam Emanuëlis Lusitaniaë Regis quam duxerat Carolus III. Dux Sabaudiaë, ex quâ suscepti Duces Sabaudiaë.

Quintum ius in ACHAIAM: nam Philippus Sabaudus Thomæ 3. filius Iambem filiam Principis Achaïæ duxit, ex quâ suscepit Iambum filium Achaïæ Principem: & ab hoc inchoata est familia Principum Pedemontij, & Achaïæ, quæ vix 100. duravit annos, sicque eorum ditio ad Ducem Sabaudia deuoluta est.

De *Ciuitate Geneuensi, Vallensi agro, seu Romanensi*, nemo est qui dubitet in hæc iuris habere aliquid Sabaudum, cum hic à Bernatibus ei sit ereptus sub Carolo III. quando etiam Geneuenses ciuitatâ verâ religione legitimum quoque Principem eiecere.

N V M. 7. *Quid sibi iuris vindicet in has regiones Rex Francia.*

FRANCI putant Sabaudum iniuste possidere quinque eius ditionis partes.

Primo, NICÆAM, & VILLAM-FRANCAM quondam Appendices Comitatus Prouinciæ. Datæ enim sunt à Ioannâ Ludouico.

Secundo, PEDEMONTIVM quod volunt esse patrimonium Comitatus Prouinciæ, & primò ablatum Ioannæ anno Christi 1363.

Tertiò, PARTEM COMITATVS ASTENSIS, quam contendunt esse familiæ Aurelianensis, & in dotem cessisse Valentinae filia Galeatij.

Quarto, MARCHIONATVM SALVSSIARVM, quem volunt fuisse partem Delphinatus, sed Bressiâ hunc agrum pensauit.

Quintò, MAGNAM PARTEM SABAUDIÆ, quam aiunt debitam fuisse Ludouicæ matri Francisci I. videlicet illam negant excludi potuisse ab iis bonis quæ fæminis debentur.

N V M. 8. *De Principibus huius ditionis.*

TRAXERE originem Principes isti ex Amedæo Saxone nobili, cuius filius fuit Humbertus, ex quo natus Hugo Marchio Italiae, ex Hugone Beraldus qui Burgundici & Arelatensis Regis exercitibus præfuit. Hoc regno dissipato, & in varios Dominos distracto Sabaudia & Vallis Mauriena, Imperatore assentiète, huic familiæ additæ sunt, quasi fermentum maioris ditionis, vt suprâ ostendimus; cui præfuere 17. Comites, quorum nouem etiam Chablafij & Augustæ Duces fuerunt. Deinceps Duces dicti sunt; horum primus Amedæus octauus cognomento Pacificus, seu Salomon, quem Sigismundus Imp. Cameriaci creauit Ducem. Is mortuâ vxore Ripalliam cum sex equitibus S. Mauritij quos crearat, se-